

LO MESTRE TITAS

SENMANARI HUMORISTICH Y SATIRICH DE BONA MENA
DONARÀ LLISSONS CADA DISSAPTE

Se trobarà en tots los kioscos y demás llochs de venta de periódichs

Número' solt: 5 céntims; número atrassat: 10 céntims

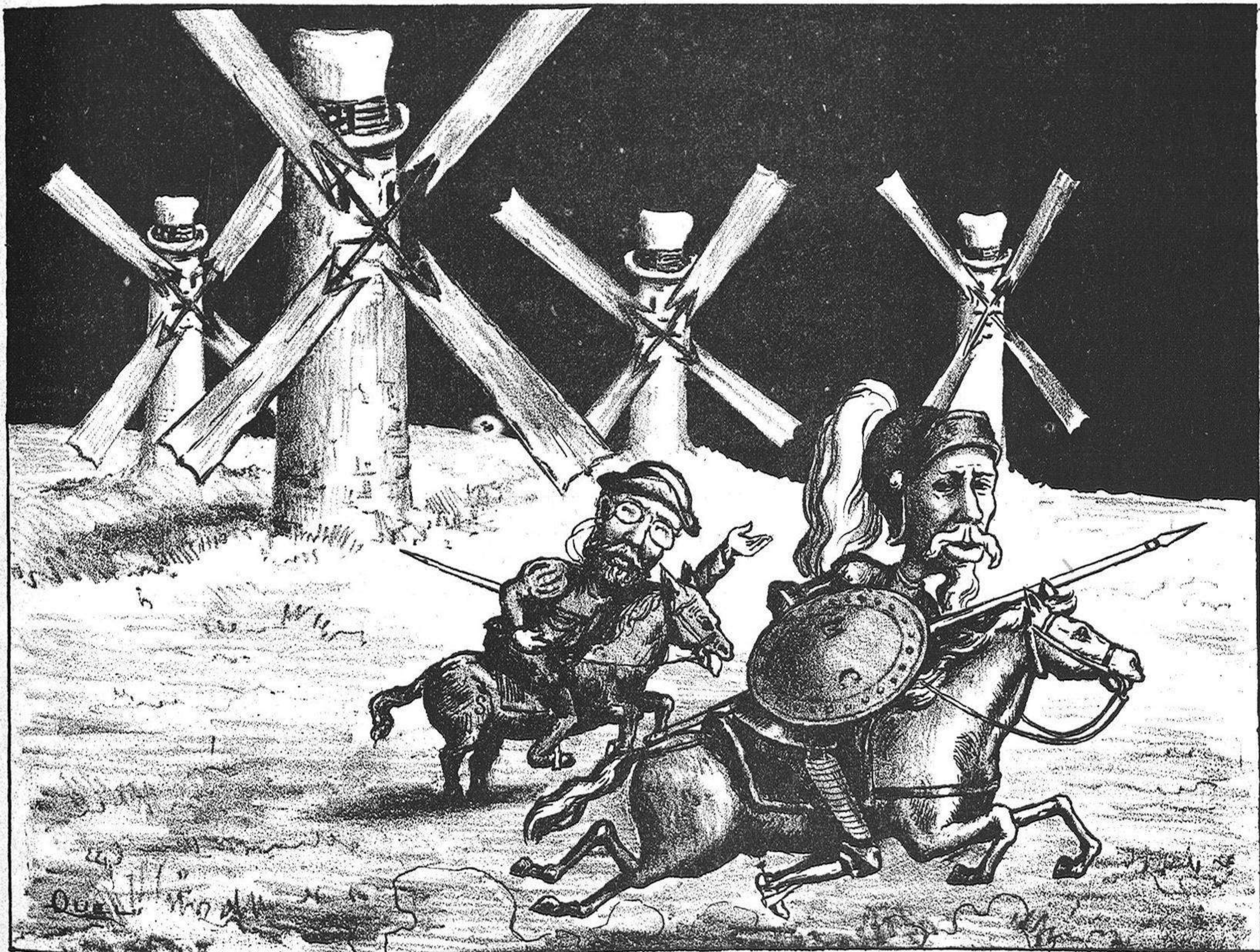
SUSCRIPCIÓ

En Barcelona semestre — 2 pesetas
un any — 3

En provincias semestre — 2'50 pesetas
un any — 4

Extranger semestre 3 pessetas

Administració: Fontanella, 5, entressol, 1.ª — La correspondencia al Administrador.

Aquests nous Sancho y Quijote
tenen mes, molta mes pó,
que 'ls que 'l geni de Cervantes
va ferne una creació.

¡Que us atraaaapan, cagacalsas!
¡Que 'ls yanks veenen. ¡ay jo 't toch!

¡Pobre Espanya! ab tals valientes
no 's pot pas presentá en lloch.

Lo del dia

Tothom parla del mateix. Los lliberals, los conservadors, los silvelistas, fins diu que l' assumpto comensa á preocupar d' una manera gran á certa persona que en las platjas del Cantabrich está respirant lo pur alé de la marinada...

Que 'ls carlistas s' aixecan; que 'ls carlistas ne preparan una de sonada; que 'ls carlistas s' han reunit á Hendaya, ahont va assistiri un jove elegant, d' esbelta figura y que per las demés senyas era Don Jaume; que l' element mes sá de l' exercit espanyol no parla mes que de Don Carlos; que s' han desembarcat cent caixas de fusells y tres milions de cartuchos; que 'l marqués de Cerralbo y en Mella van á Lucerna per posarse d' acort ab Don Carlos y fixar lo dia del alsament; que... Y no continuem perque no acabariam may 'l cuento.

Que las declaracions de Don Carlos han sembrat 'l pánich entre la gent política no 's pot duptar; que 'l poble está cansat de tanta y tanta farsa no cal dirho; que l' exercit está descontent perque, per fortuna, te encare dignitat y honor y 'l subleva la ineficacia de la sang derramada en las manigues sens poder esfonsar en lo cor de l' enemich la espasa de sa honra immaculada...

Lo soldat espanyol no dispara may ab plaher contra un fantasma, vol aná al bulto; veu en la manigua tan sols las cúas de la malehida serpent de la insurrecció, qual cap asquerós se nudreix en Washigton, y allá voldria lo soldat espanyol adressar l' onada avassalladora de la seva arrogancia y de son valor indomable...

No es estrany, donchs, que l' element sá del exercit, donat lo seu caracter meridional y caballeresch, somihi en un rey, en un princep que 'l guihi al combát, que 'l possi enfront del enemich, que 'l conduexi á la victoria. ¡Y son tantas las vegadas que 'ls somnis son retratos abocetats de lo que 'l cor verament desitja!

Y si no hi ha dia que deixin de parlar dels carlistas los periodichs de gran circulació que 's dihuen directors de la opinió pública, bé será llogich pensar que 'ls carlistas valen y poden alguna cosa; be será racional creurer que Don Carlos pot venir sens necessitat d' una altre guerra civil, per la forsa mateixa de las circunstancias, quan apesar de que Don Carlos ha dit: *Estoy decidido á no apelar á las armas mientras tenga España que emplearlas para defender su honor y su territorio...* los polítichs de tots colors no deixan de senyalar als carlins ab lo dit ab aire denunciador mentres la camisa no 'ls toca á la pell de l' esquena.

¿Perque ho fan? ¿qué temen? ¿Será que las declaracions de D. Carlos tenen coetilla, entrenyada en las següents paraulas. *No quiero cargar con tamaña responsabilidad, y nada haré en ese terreno (de las armas) á no ser que la ola suba de tal manera, que haya que barrerlo todo para salvar á la nacion.*

Una de dos, homes lliberals y senyors de la regencia; ó creyeu possible que vingui Don

Carlos sens necessitat de la guerra civil, per la forsa mateixa de las circunstancias ó já sabeu que la vostra ineptitut é impotencia per forsa ha de fer *que la ola suba de tal manera que haya que barrerlo todo para salvar á la nacion.*

Ja sería hora de que 'ls homes pensadors se ficsessin una mica en lo porvenir d' Espanya, ja que en Silvela, l' home que té mes probabilitats de ocupar lo puesto que va deixar vacant en Cánovas, ni ha de modificar la lley del sufragi, ni la del jurat, ni ha de rectificar los principis que inclouen las llibertats de perdició, ni ha de amordassar la premsa impia y pornografica.

Y respecte del problema de Cuba, caball de batalla en la actualitat, ¿quinas son las solucions manifestadas per en Silvela? ¿En quins principis salvadors s' apoya l' home de la selecció, per aixafar lo cap al monstro que devora en aquellas islas la sang, la vida y 'ls diners de la nació espanyola y arranca casi dels brassos de las mares als fills, per portarlos, com un bé, á perdre la salut ó al degolladero? ¿Que pensa en Silvela sobre aquest pavorós assumpto?

¡Ay! Be ho sabem prou lo que pensa; prou que ho ha dit moltes vegadas: rellevar á n' en Weyler y concedir la autonomia, destestable si, pero forfosa si sols d' ella dependeix la pau... Ja ho sabeu, homes pensadors y vosaltres, católichs alfonsins, que sembla que estigueu disposats á sufrir la deshonra mes gran per un poble y á esforsar á la nació en la mes denigrant vergonya, avans que dirigir vostra mirada al desterro y ficsarla en qui ha alsat en son cor un altar de adoració á la Patria y posseheix las mes nobles qualitats de nostre rassa. Admireu, insensats, las paraulas patrioticas de Don Carlos quan diu: *Estich dessidit á no apelar á las armas mentres Espanya tingui que emplearlas, per defensar lo seu honor y 'l seu territori.*

Pero, ay de vosaltres, si *la onada puja de tal manera que sigui necessari escombrarho tot per salvar á la patria.*

Vosaltres sereu los culpables, sobre vostres frons la patria ha de grabarhi lo senyal dels malehits.

¡Caiguin sobre vostres caps las responsabilitats dels pavorosos conflictes que han de esdevenirse!

SAID.

AL SENYOR AZCARRAGA

Azcarraga, bon Azcarraga lo simpatich general que are rejleix los destinos d' aquest poble desdixat, escolti quatre paraulas que li diu un catalá. Vosté sab, casi de sobras que ja fa dos ó tres anys que 's presentan insurrectes (mes la guerra continuant) y per xó, sense reparos hi envian á cada instant á milers los fills d' Espanya com anyells que han de matar. Mes, deixant aquestas cosas, que d' ellas no 'n vull parlar aném á lo que 'ns importa, deixem la palla, y al grá. Suposant que los ministres que avuy dia estant actuant cobrin vints duros diaris (lo qual es poch suposar) perque mes de segü 'n cobran... ¿no li sembla que ab dos naps

podrían passar la vida com ho passa un menestral y 'ls que ab vuit ralets diaris encar que prims... van passant? ¿Y 'ls diners que á certa viuda diu que li volen donar, no li sembla que son massas quan ella ja te bastant per viurer desahogada sens haverse d' empenyar? Y aquestas grans cessantias als que ministre han estat ¿no podría suprimirlas ó mes clar decapitar? ¿Y aquesta munió d' empleos, inútils la major part, tans y tans sous que serveixen per pagar á tal ó qual per fer quatre tonterias que ben poch servey 'ns fan? Si 's treguessin aquestas gastos hi hauria diners sobrants, y mes encar si 's tapessin, ab ma forta, 'ls degotalls. ¿Y sap perque servirian? Per doná un bossi de pa als pobres germans que tornan de lluytar en punts llunyants, exposant salut y vida per morir després de fam ! sens que 'l govern 'ls hi dongui sols un miserable ral... ¡Y tans diners com se gastan per mantindre tans bergants...!

H. Maricel.

FUETADAS

Ab motiu del desafio Saboya-Orleans realiat en Paris, lo rey Humberto y la seva dona varen enviar dos telégramas de felicitació al seu nebot, lo conde de Turín.

Lo del rey deya aixís:

Quisiera ser el primero en darte la bienvenida. Te felicito por tu valor y por tu bravura. Te espero en Cognac

Humberto.

Y yo felicito al descendent de Victor Manuel per la seva desfachatés.

Quina llástima que certas coronas no serveixin mes que per tapar melóns farinosos.

¿D' aixó en dihuen testas reals?

Com volen los reys lliberals que se 'ls respecti, si élls comensan á trepitjar la lley santa de Deu, Rey dels reys y magnats de la terra?

Declari d' una vegada Humberto que no es católich, y sabrém lo que va d' un rey usurpador á un masó de sang blava.

L' altre dia, un amich nostre va tenir que parlar ab un subjecte, y no trobantlo á casa seva va dirigirse á... una casa.

Va trobarlo, sí, pero tan embobat ab las cartas que apenas pará l' atenció en lo que l' hi deyan.

Las cartas també arrelan entre 'ls grans homes y 'ls grans polítichs.

En un Círcol... oficial y en horas molt sospechosas, *dóna, escapa...* y altres cosas ¿Qui? Don... Fulano de Tal.

L' eloqüent diputat tradicionalista senyor Mella, va sortir en l' exprés de la tarde del passat diumenge en direcció cap á Lucerna.

Lo despediren en la estació de Fransa lo senyor Morales, digne vicepresident del Círcol Tradicionalista y una numerosa comició del Centre de Carlistas de Barcelona.

Torelló.—Lo dimars passat se celebraren en Torelló los funerals de D. Antón Cánovas, en los que foren invitats lo diputat Senyor Badia

y l' alcalde.

La concurrència va ser tan escassa, que fins lo senyor Alcalde va tenir que anarhi sol, sens que un concejal 's dignés ferli costat.

Unicament varen assistirhi alguns dels pochos forasters que veraneijen en aquesta pintoresca vila, y tres ó quatre senyoras que acompanyavan á las de Badia.

Torelló, que en los funerals d' en Nocedal y sobre tot en los de Doña Margarida y 'ls Martirs carlistas, ha donat probas de las ideas que dominan, ha demostrat patenment també en los funerals d' en Cánovas que en aquesta vila hi ha unicament tres conservadors: Don Joaquim; lo senyor Badia y Andreu, y lo diputat á Corts d' aquest districte.

A dits funerals va assistirhi un piquet de zapadors-minadors de Conanglell ab los corresponents tambors y cornetas pro ¡ay! no pogueren fer las salvas d' ordenansa perque... no tenian cartu chos.

Sens dupte 'ls guardan per fer foch á las tropa que vehuen venir de Hendalla.

Sigui dit ab tot lo respecte degut als difunts, inclús Cánovas, per qui tal vegada hem resat mes que cap conservadó:

¡Vesten Antón, que 'l que 's queda ja 's com-pón. XX.

LLISSONS SENMANALS DE GRAMATICA

Atenció y molta atenció us recomano, estimats deixebles, perque, com us deya la passada senmana, vaig á parlarvos del *verb*, tan necessari en la oració com necessaria es en los lliberals la poca vergonya.

Una llengua que está provista de *nom* y *adjectiu*, té necessariament que designar tots los objectes y pintar las sevas qualitats y colors etc... Pero sent aquestos objectes animats ó inanimats, se necessita ademés una especie de paraula per expressar las circumstancias relatives al seu ser; los objectes inanimats, es dir, sens vida, no poden estar mes que en repós. Un cessant y un mestre d' estudi, per exemple, son objectes inanimats y sens vida. Pero, en quan als objectes animats, com per exemple, un rey constitucional, que encare que reposa menja, cobra y pren la fresca; un ministre que cobra las mensualitats corrents no fent res, ó pitjor, fent gatadas, existeixen ab relació á aquests sers, tres circumstancias diferents *reposar*, *menjar*, *cobrar fer gatadas* etc... y aquests verbs están molt en boga en aquests temps de progrés.

Totas las accions y moviments dels homes com per exemple, *robar*, *despilfarrar*, *cobrar*, (lo barato) *denunciar*, *embusterejar*, *estafar*, etc. que s' expressan per una mateixa especie, de paraula, se compren que, aquesta especie, per la seva importancia, te lo primer rango en las llenguas.

Per aquesta rahó 'ls gramátichs, per expressar tal importancia, l' han anomenada *verb*, expreció que significa *paraula*.

En efecte, lo *verb* es la paraula mateixa; ab lo *verb* 's pot dir tot, sens ell, res. Exemple: *Las instituciones actuales*, *Pistraus*. Ab aquestas paraulas no he dit res.

—A veurer si tú Titella, que sempre 't ficas allá hont no 't demanan, sabrás ab aquestas paraulas compondrer una oració.

—*Las instituciones actuales*, se 'n van á can Pistraus.

—Bravo, Titella, bravo. Veig que m' has comprés, pero, vull veurer si has encertat per carambola ó ab coneixement de causa. Altre exemple. *Dels tres peus que la dinastia*, ja un, en Cánovas.

—Si senyo, si. *Dels tres peus que sostenian la dinastia*, ja 'n falta un; en Cánovas.

—Sobressalient, Titella, sobressalient. Y ara, vaig á parlarvos del

PARTICIPI

En la major part de las llenguas y d' un modo molt especial en la nostra, existeix una especie de paraula, que encare que nascuda del *verb*, participa també del adjectiu. Posaréu exemples de las paraulas mes usuals y conegudas en nostres lliberalescos temps: *Robat*, *enganyat*, *estafat*, *prostituit*, *desenganyat*, que procedeixen del verbs *robar*, *enganyar*, *estafar*, *prostituir*, *desenganyar* etc. De aquesta doble funció, pren aquesta paraula lo nom de *participi*.

Passém ara, estimats y aplicats deixebles, al

ADVERBI

Del mateix modo que 'ls objectes no poden existir sens tenir aquest ó altre color, aquesta ó altre forma aquesta ó altre qualitat com per exemple: *ministres farsans*, *lliberals farts*, *consejals trapellas* etc. etc., de la mateixa manera no podria verificarse una acció sens que 's verifiqués de tal ó qual manera, en tal ó qual época,

Donchs aquestas exprecions que indican la manera ó 'l temps se denominan *adverbis*. Exemples. *En Coll y Pujol governa agradablement*, es dir, ho fá d' una manera agradable (deixant apart la qüestió dels consums). *En La Llave desempeña 'l seu carrech desinteresadamente*; es dir d' una manera desinteressada. Y altres: *Lo cataclisme vindrá molt prompte...* *Molt prompte* indica 'l temps. *Primerament vindrá 'l sálvese quien pueda*. *Després vindrá Don Carlos*. *Primerament y després* indican l' ordre.

Com veureu, estimats y benvolguts deixebles, los gramátichs l' hi han donat lo nom de *adverbis* perque va sempre al costat del *verb*, ja que 'ls *adverbis* son en general pels *verbs*, lo que 'ls *adjectius* pels *noms*.

Apa, noys, la oració y per avuy, bona nit violas.

No us atureu pel carrer y á caseta, que 'ls lliberals van ja sense morrió.

Entre dos amichs.

—Saps, noy, que me han dit qu' ets molt avaro?

—¿Perque?

—Perque diu que á casa teva s' esta morint tothom de gana.

—No es pas veritat, perque tots estan tips.

Mira, jo estich tip de la dona; la dona esta tipa de mí; 'ls dos estem tips de la criada, y la criada está tipa de nosaltres.

Ja veus si vas equivocát.

En una tenda.

—L' hi he dit que 'm dongui cinch centims de safrá.

—Voy. Esperis una mica.

—Si no 'm despacha depressa, toco 'l dos.

—Tingui, dona, tingui.

—Ara, fassi lo favor de dar-me un brot de julibert.

—Tingui.....

—¿Que té algun retallet de formatge pel gat?

—Tingui.....

—Deixim tastar aquestas pansas; á veurer si son bonas.

—Tingui.....

—Ara, fassi 'l favor de dar-me una galeta pel noy.

—Tingui.....

—Ara,

—¿Encare demana mes?

—No home, no; anava á dirli que 'ls cinch centims ja 'ls hi pagaré demá.

A. PALLEJÁ.

GATS Y GOSSOS

CUENTO

Recordo de quant era petit, que 'l día que no podia acabar la gasofia que mos pares 'm posaban en lo plat ja en lo dinar, ja en lo sopar, ho agafava y ab molta quietut ho tirava sota la taula ¡Jó plá la ben treya! puig que faltát de memoria, no 'm recordava lo de las altrás vegadas, aixó es, los bufechs dels gats y lo ronca dels gossos, que ab son soróll des cubrian la meva trampa, costanne alguna plantoflada.

¿No es veritat, estimats deixebles, que lo avans dit, es molt semblant á lo que passa actualment entre 'ls polítichs de cert poble, un día mirall de tots los del mon? Si no fos que alló eran escurriaynas y lo que aquestos tramposos se disputan es una gran breva, diria que fins se confoneu; mes la grandor del bocí no cambia la especie dels *camaleons*, que tenen sols 'l desitj de conservar la carn morta, per tenir pasta á fi de que no parin sas dentasas.

Vosaltres pensaréu; ¡quins romansos de mestre vell! donchs deixemo correr y aném al cuento.

Aixís es que hi havia en certa nació un malagüenyó, trampat y aixerit com éll mateix; de sabi, no n' era pas gaire (que 'm perdonin si peco) pero la sabia molt llarga, fins á perdres de vista, y aixó que tenia un sol ull, vull dir, que 'm l' altre no hi clissava gaire, mes ¡recuyro! quinas miradas donava! Desde la sala d' estudi de son pare, va ovirá una corda que penjaba y estirantla tocaba una campana que quan sonaba, deya; ¡O Donnell es l' home; véurala y salta per la finestra. va sé tot una cosa; vá corre per conseguirla y no l' atrapá fins á Manzanares, que diu n' es país d' esquilats; l' agafá y, renoy quina sonada; encare avuy se sent lo ressó, y aixó, que fá alguns días. Tot seguit lo nombraren *toca campanas*, y ya empresa aquesta carrera, ¡com caminava! tant, que 's convertí al corre 'l temps en grossa campana, mes, molt diferent de las altres. perque tocava sens necessitat d' Estira cordas.

Vetaqui que quan mes la campana sonava (la del mala-güenyó) corrent sa vibrant veu desde 'l campaná grós á las torretes petites del Atlántich y 'l Passífich, abrusadas per la tempestat, caygué un llamp y ¡adiós campana! quedá fosa per in sécula seculorum.

Está clá; un campaná sense campana, no es pas gaire bonich, pero ¿qui la posa? y un cop posada ¿qui la tocará? Si l' altre hagués tingút ajudants ó aprenents d' Estira cordas, ja estava arreglat; posari el que mes ne sapigués; mes are aixó 's fa imposible.

Al mitj de tantas dificultats, y no haguéni cap que, sense tenirne gaire, fos prou desvergonyit, se reuniren tots los que tenian fam de pagar al campaná y després de molt xerrá y veurer que no había ningú que arribés á la mida, convingueren en deixarho á que 'l triés la que 'ls rentava la roba ó siga, la *bugadera*. Ho feren axis y tots de moment digueren que sí, sí; molt ben fet; mes al cap d' uns quants días, siga perque eran molts á tocarla y feyan malt de cap al vehinat, el sagristá del *Uorón* hi prengué cartas y no se si 'ls digué que tancarí la porta del campaná; la qüestió es que se sentiren uns *garrameus* y *lladragadas* que encare duran.

Vosaltres me direu ¿cóm vá acabar? ¿quants morts hi hagué? y yo fillets, no ho puch dir; mes casi bé asseguraria que no passáres, perque 'ls gats y gossos, despres de ferse unas quantas esgarrinxadas, si tenen menjá, tots callan, y á dalt del campaná hi ha un' óliva que mentres no 's moguin, deixarát atiparlos.

Y aquí hi ha un gos y allí un gat, vetaqui 'l cuento acabat.

LO MESTRE VELL.

¡Cobart!

San Esteve de Castellar 31 Agost 1897.

Senyor Mestre Titas: Recordarà vosté que en lo n.º 7 del seu estimat periódich, m' advertia que 'm donés á coneixer ab lo propi nom, cosa que no vaitj fer porque 'l senyor *Flistis* ja 's feya solidari de la defensa dels carlins d' aquest poble, retant al senyor *Quintiliá* á una polémica pública per posar en clar los arguments que aquest sosté en *Lo Catalanista* de Sabadell del 1.º de Agost.

Veyent que 'l senyor *Quintiliá* (A) Cap-vert, no haurá volgut acceptar polémica, sens dupte per no veurers ab foras per sostenir discusions de tal naturalesa, com també porque lo que va escriurer no era tot de la seva cullita, ó per haver sofert un *empapachament flistic*, l' hi demano si 'm farà 'l favor de publicar las següents ratllas, per lo que l' hi quedarà agrahit son affm. s. s.

LAJARTIJO.

Senyor *Quintiliá* dels meus pecats.

Comensaré per ferli una advertencia antes de entrar en materia y contestar lo seu escrit del 1.º d' Agost, dihentli; que un altre vegada, abans de posarse á escriurer fassi la senyal de la Creu porque Deu l' illumini per no escriurer tan descompostament com fa en l' escrit de referencia, porque, ha de entendre, que tot quan diu es un text de disbarats é inexactituts.

Comensa per dir que aquest poble fins ara havia tingut la sort envejable de no habersi ajocat cap entitat política, ni club, ni comité, ni centre, volguent demostrar ab aixó que Castellar era una bassa d' oll, que tothom pensa igualment, lo qual es una solemne embusteria; porque sabrá vosté molt bé, ja que passa algunas temporadas en aquest poble, de quin manera 's portan á cap las eleccions per lo Consell general l' Ajuntament (com vosté diu) per afavorir lo candidat que l' hi convé per procurar lo millor bé dels seus administrats, y crech que vosté no estará tan faltat de memoria que no recordi lo succehit en las últimas eleccions.

Diu vosté que aquets poble tan dichós emprén. avuy un mal camí porque s' instala un Centre carlista, demostrant, ab lo que diu, que no toca pilota en aquest assumpto y que té un coneixement molt petit de lo que es aquesta Comunió, de lo que representa y de lo que ha de resoldrer dintre poch temps. Vosté al tractar als que constitueixen lo tal Centre tan ignominiosament, 's ridiculisa y 's rebaixa, puig tothom coneix l' honradés y virtuts de que están revestits tots los socis.

Segueix vosté dihent, que si los carlistas obriren un Centre enfront de altres de liberals, seria llogich; pero, no existint ¿perque ho han de fer?

¡Ay, pobre *Quintiliá*! Com mes vaig llegint mes vaig veient lo desconcertat que té 'l cap, y que aquest no pensa porque no s' ha madurat ab la sávia de la rahó y de la justicia.

De modo que, segons vosté, no tenent dret los carlins de associarse independentment d' altres elements, per espacionarse en son propi local y d' estar separats de tota conversació que pugui ofendre los sus sentiments religiosos y d' entretenirse en passatemp ben licits y honestos ¡Pobre home, quina llástima 'm fá!

Luego agafa la mania de que Castellar es Sabadell. En temps de plujas, podrá ser, ja que parla vosté de que las aigas s' enterboleixen, que 's tornan llotencas, que las fanqueras son pestilentas, que no quedarà cap planta tendra. Ja ho crech, com que en aquestas llotencas aigües s' hi revolca vosté com si fos material de fer butifarras.

¿Perque no diu que d' aquesta feta vindrá 'l diluvi universal, quan esclama, ab veu llastimera ja no queda res sá?

¡Pobre home! No se que dirian los acullits á San Boy si escoltessin aquest Jeremias modern, profetisant lo porvenir de Castellar y defensant lo Consell General l' Ajuntament... tal volta dirian:

Aquest senyor *Quintiliá* está pitjor que nosaltres y 'l deixen llibre pet tot arreu...

Mes cosas l' hi diria, pero 'm compadelxo del seu estat... pero, ¿sab lo calificatlu que 's dona á qui provoca una qüestió y després s' escapa...? ¡Cobart!

LAJARTIJO.

SARRIÁ.

Ja era hora, senyor Mestre Titas, de que 's deixés veurer per aquesta pintoresca població, disposat, com acostuma, á alzar las dextiplinas y aplicarlas als que tenen lo mal gust d' amagar la cara sota d' una careta. Donchs bé; aquí á Sarriá son molts, y algún fins se posa la careta d' actualitat, qu' es la carlista. Ja tindre 'l gust de ferli veurer.

Per avuy, sols l' hi notifico que tenim un magnífich Circol Carlista, quals socis donan provas, ab los seus actes, del mes fervent catolicisme, ben diferentment d' alguns que sols ho son á mitjas, y encare per las sevas miras interessadas.

En aquest Circol hi reyna 'l companyerisme y l' entusiasme mes gran en tot lo que 's refereix al lema sagrat de nostra bandera de Deu' Patria y Rey.

Per avuy basta y sobra. Serveixi la present com á prelude de futuras correspondencias ab las que 'm proposo tirar dret y fer blanch ab los qui fassin carnestoltas tot l' any. Y qui sigul confrere, que 's prepari.

Sarriá 1er Setembre 1897.

NASTIS.

Desde Agramunt

Señor Mestre Titas:

Abans de acabar 'l temps calorós, permetin donar uns banys d' aigua fresca á un quans de peraquí, que ab repetida frecuencia 's sobrevenen atachs de carácter *lliberal-nerviós*; y de pás, l' hi faré un retrato exacte de aquesta vila.

Aquí, senyor Mestre, hi ha carlinets molt prudents y molt amagadets, sens que, per ara, fassin preparatius per mourer bronquina, apesar de que alguns republicans *honrats* y sens *camisa* alguns d' élls, dihuen que 'l Govern hauria de vigilar...

Hi ha també alguns elements liberals ¡ja ho crech! que tenen las tripas en continua descomposició al veurer als frares que prenen possessió de sos antics monastirs, tals com lo de Montblanch, B. l. puig y també 'l de San Ramón de la Manreana.

Afirman dits liberals que prompte tornarà 'l temps del *obscurantisme* y de la *Inquisició*, y que 'ls carlins tornarán á tramir complots dintre dels *convens dels frares*.

Aquestos liberals, que voldrían mitja dotzena de trenta-cinchs, sens dupte per aprofitarse *honradament*, no fan mes que pregonar *honra y llibertat*, sens que tinguin de la primera ni compreguin la segona, á qual crit no s' ha fet mes que endeutarla y conduhirla á una espantosa calamitat. Pero ja sonará l' hora de fer llimpiesa y enviar á passeitj á tanta *camama*.

La vila d' Agramunt, (esceptuan á las personas de bé) es casi una població *judaica*, porque hi ha costum d' escupir á la cara, de renegar á Deu, de malehir al frares y capellans, de parlar en públich del modo mes indecent y *pornogrífich*, com també sembla que comensa á ser moda lo no assistir los alcaldes á la Santa Missa ni de cumplir cap precepte de la Iglesia. ¡Oh! aixó es ser bon liberal, es ser polítich... de la política condemnada per la Iglesia y per Deu Nostre Senyor.

Yare, per completar la meva *epístola*, lo que 'ns diu San Geroni: *Cuando se escribe contra los vi-*

cios sin nombrar á las personas, todo aquel que se enoja se acusa á si mismo.

Son affm. S. S. Q. B. S. M.

UN CARCUNDA DE CAL AMPLI.B.

Agramunt 27 Agost. 1897.

Capritxos.

Si un s' *empenya* en una cosa no pára fins que ho ha lograt; *empeyantse*, no reposa y aquí una rahó s' impossa: ¿No val mes no está *empenyat*?

Las temporadas—de las *banyadas* aparelladas—van ab l' istiu. Quiscum en platjes—busca paratjes y entre olotjes—son cos reviu. Qui en la riera—qui en la *banyera* y hasta en l' aiguera—gosa y somriu. Mes lo torero—té per *banyero* al toro fiero—que 'i fa ser viu. ¡Cuantas vegadas—rebrá *banyadas*...! en temporadas—dels banys d' istiu!

F.

PASSATEMPS

XARADA

Lo tot en tot carruatje y en l' espatlla del soldat. Per escombrar lo pillatje... ¿ja tens lo tot carregat?

F.

ACRÓSTICH

*** T ***
** O *
* R ***
* E **
** L *****
** L *****
*** O **

Sustituir las estrellas per lletras que, llegidas horizontalment, donguin lo nom de set poblacions catalanas.

MET SASTRE.

GEROGLIFICH

×
PA TAT
KM PRO do N.
S. R.

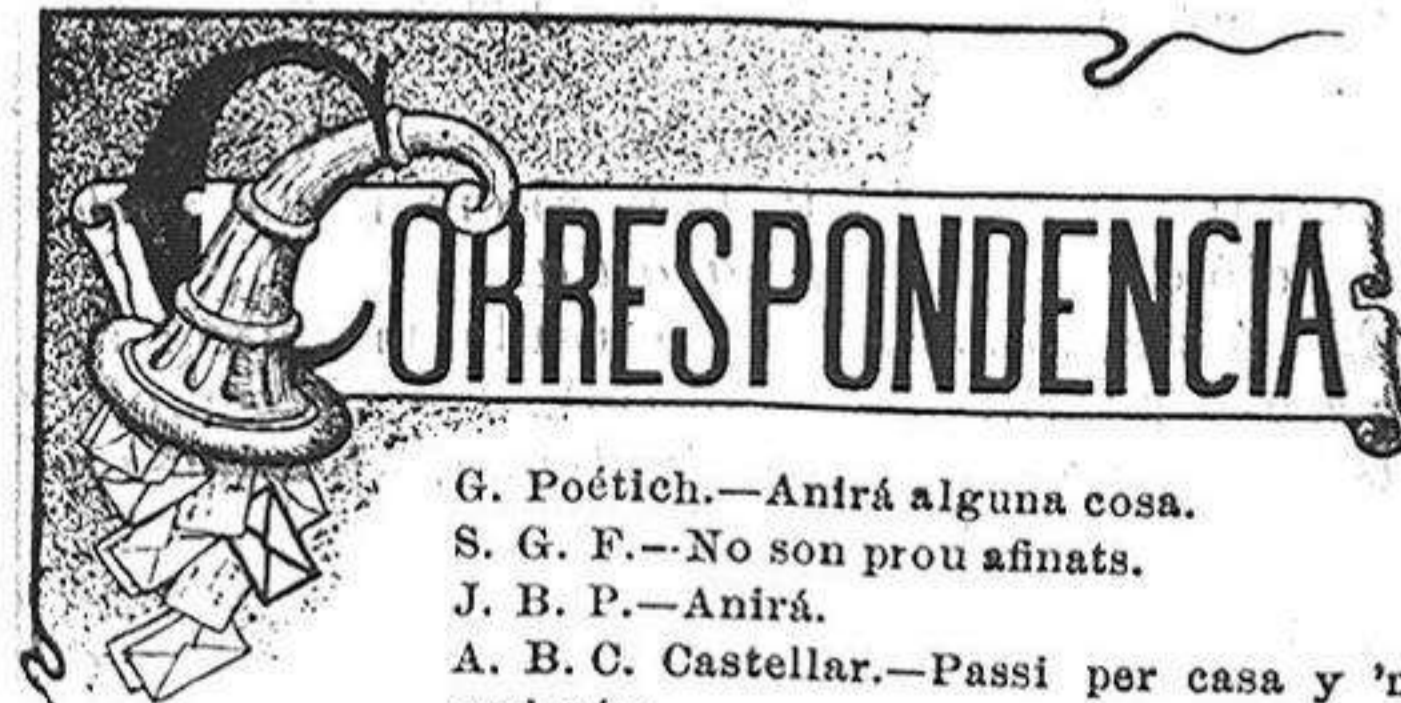
Soluciones á lo insertat en la semana anterior:

Xarada: República.

Intrínquis: Capsal.

Tarjeta: Argensola.

Geroglífich: Com mes mesos, mes días.

G. Poétich.—Anirá alguna cosa.

S. G. F.—No son prou afinats.

J. B. P.—Anirá.

A. B. C. Castellar.—Passi per casa y 'n parlarém.

M. P. Torelló—Ha de ser ben fet.

Banquet.—Ja 'n parlarém.

J. H. P. Manlleu.—Ja sap que de corresponsals, sempre 'n faltan quan no son d' un mateix poble. Desitjém tenirne á tot arreu.

Doctor Pamies.—Vosté val molt, y pot fer molt si s' hi fica una mica.

A. P.—Aquesta vegada no podém aprofitarlo.

Tip. Lit. J. JUTGLAR, Passatge Hort dels Velluters, 2